

NAME RO

M.A. Saifur (1910-1966)
MP and Parliamentary
Secretary

ပါလီမန်အမတ်လောင်းနှင့် အမတ်ဟောင်း

မဂ္ဂတာ အမ်၊အေ၊ ငမီးက

ဖြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ အတွင်းဝန်ချုပ်ထံ ဆက်သခဲ့သော

သဝဏ်သွား

၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် တရားဝင်သော အစိုးရသည် ရခိုင်တိုင်းမှ ထွက်ခွါသွားသောအခါ၊ စစ်တွေခရိုင် အရေးပိုင်ဟောင်းသေသူ ဦးကျော်ခိုင်အား ရခိုင်တိုင်းကို စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ပေးထားခဲ့ပါသည်။ သူသည် ရခိုင်လူကြီးများကို လက်နက်များ ဝေငှပေးသောကြောင့်၊ လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းဖြစ်ရာ၊ စစ်တွေခရိုင်ရှိ ကျောက်တော်၊ မြို့ဟောင်း၊ ပေါက်တော၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ မင်းပြား၊ ရသေ့တောင်နှင့် ကျောက်မြို့ခရိုင် မြေပုမြို့နယ်များမှ မွတ်စလင်မ် (ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး) များကို မောင်းထုတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအဓိကရုဏ်းတွင် မသေဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့သူများသည် ရိုဟင်ဂျာ အုပ်ကွက်ဖြစ်သော မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ၌ ခိုလှုံနေကြ၍၊ အထက်ပါမြို့နယ်များမှ မောင်းထုတ်သူများသည် ၎င်းမြို့နယ် မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်) များ၌ အဓိကရုဏ်းကို လှုံ့ဆော်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုကြောင့် လူနည်းစုဖြစ်သော ရခိုင်လူမျိုးများသည် ၎င်းမြို့နယ် ၂-နယ်မှ ကြောက်လန့်၍ ထွက်ပြေးခဲ့ကြပါသည်။ အချို့မှာ ကျောက်တော်နှင့် မြို့ဟောင်း မြို့နယ်များသို့ လာရောက်၍၊ အချို့မှာ အထူးသဖြင့်၊ မောင်းတောမြို့နယ်မှ ရခိုင်များကို အိန္ဒိယသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့၍၊ ဒီနစ်ပုရီ ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် ထားခဲ့ကြပါသည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ၎င်းမြို့နယ်ကို

ပြန်လည် သိမ်းပိုက်သောအခါ၊ အထက်ပါ မြို့နယ်များမှ မောင်းထုတ်ခဲ့သော ရိုဟင်ဂျာအချို့သည် မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များတွင် ခိုလှုံကြ၍၊ အချို့မှာ အိန္ဒိယသို့ ထွက်သွားခဲ့ကြပါသည်။ အိန္ဒိယသို့ ထွက်သွားခဲ့သူများအနက် နှစ်သောင်းလေးထောင် (၂၄,၀၀၀) (၀၁) နှစ်သောင်းခြောက်ထောင် (၂၆,၀၀၀) လောက်ကို ဒုက္ခသည်စခန်းများ၌ ထား၍၊ ကျန်အချို့မှာ စစ်တကောင်းနယ်တွင် ကွဲပြား ဖြန့်ကြဲနေထိုင်ကြပါသည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ရခိုင်တိုင်းကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်သောအခါ၊ စစ်တကောင်းနယ်တွင် ကွဲပြား နေထိုင်ခဲ့သော ရိုဟင်ဂျာတို့သည် မောင်းတော၊ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များသို့ ပြန်လာ၍၊ ခေတ္တနေထိုင်ခဲ့သူများကို အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်ပြည်များမှ အသစ် ဝင်ရောက်လာကြသည်ဟု ပြောဆိုကြသော်လည်း၊ အမှန်မှာ ထိုသူများသည် ရခိုင်ပြည် တောင်ပိုင်းမှ မောင်းထုတ်ခြင်းခံရသူများသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဒုက္ခသည်စခန်းမှ များစွာသော ရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များကို စစ်တွေမြို့သို့ ယူဆောင်လာသော်လည်း၊ ယခုထက်တိုင် သူတို့၏ မူလနေရာဟောင်းများတွင် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် ဒုက္ခသည် ၆,၀၀၀ တို့ကို ဒုက္ခသည် စခန်းတခု၌ ပစ်ထားခဲ့ပါသည်။ ထိုဒုက္ခသည်များနှင့် ပတ်သက်၍ အိန္ဒိယ အစိုးရဖေ့လွတ်ခဲ့သော မစ္စတာ ဂန်ဒီဝီယာ(Mr Gundevia) သည် ရခိုင်တိုင်းမင်းကြီး ဦးကျော်နှင့်တွေ့ဆုံ၍၊ အိန္ဒိယအစိုးရသည် ဒုက္ခသည် စခန်းများကို ပိတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်းနှင့် ထိုဒုက္ခသည် ၆,၀၀၀ ကို စစ်တွေမြို့သို့ ပြန်ပို့ဆောင်လိုကြောင်း ပြောပြရာ၊ တိုင်းမင်းကြီး ဦးကျော်သည် ရခိုင်လူမျိုးဖြစ်သောကြောင့်၊ ထိုရိုဟင်ဂျာ ဒုက္ခသည်များကို ပြန်မယူ

လက်မခံနိုင်ကြောင်း၊ ငြင်းဆိုခဲ့ခြင်း၊ ဖြစ်ကောင်း၊ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များ၌ ခိုလှုံခဲ့ကြသော ဒုက္ခသည်များကိုလည်း သူတို့၏ မူလနေရာများတွင် ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းမရှိပေ။

မြန်မာအစိုးရသည် စင်မ်လာ (Simla) မှ ပြန်လာသော အခါ၊ CASB ခေတ်မှာ အမှုထမ်းခဲ့သော မွတ်စလင်မ် အထူးသဖြင့် ရိုဟင်ဂျာ အရာရှိများကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့၍၊ ၎င်းတို့၏ နေရာများတွင် ရခိုင်အရာရှိများကို ပြောင်းရွှေ့ ခန့်ထားခဲ့ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ မပြောင်းရွှေ့မီ V Force များနှင့် ပုလိပ်အမှုထမ်းများအချို့ကိုလည်း အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ရခိုင်တိုင်းကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်သည့်အခါမှ စ၍ ရခိုင်တိုင်းတောင်ပိုင်းတွင် အခွန်တော် ကောက်ခံခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်မှ ဇပီးရ်ဆိုသူသည် ရခိုင်ပြောက်ကြားများနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်၍ အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်ခဲ့သော အချို့ V Force များနှင့် ပုလိပ်အမှုထမ်းများတို့သည်လည်း ထိုရခိုင်ပြောက်ကြားများနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။ ရခိုင်တိုင်း တောင်ပိုင်းတွင် ရခိုင်လူမျိုးများသည် အခွန်တော်များ မပေးခဲ့သော်လည်း၊ မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များမှာ ရိုဟင်ဂျာများသည် အခွန်တော်များကို အစဉ်အမြဲ ပေးကြပါသည်။ ထိုမကြေမနပ်ဖြစ်သော လူများသည် ရခိုင်ပြောက်ကြားများနှင့် ပူးပေါင်းသောအခါ၊ ပထမဆုံး ဒါးပြုတိုက် လုယူပွဲစတင်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့နောက် ရခိုင်လူမျိုး ပုလိပ်အရာရှိများက မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များရှိ ရိုဟင်ဂျာများထံမှ ပိုက်ဆံကြေးငွေ ကောက်ကြသည့်အပြင်၊ ဆန် စပါးခိုးယူမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဒ်မ ၅-နှင့် ဖမ်းဆီးမည်

ဟု မြင်းခြောက်ကြပါသည်။ ပြောက်ကြားများနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သူ အချို့သည် လူထု အကူအညီရရန် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်လာခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၄၀-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ စ၍ ထိုလှုပ်ရှားမှုသည် မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များမှာ အခြေစိုက်လာရာ အခုအခါသို့ပြင်းထန် မြင့်မြတ်ဖြစ်လာပါသည်။ ရခိုင်အမျိုးသား ထွန်းအောင်ဖြူသည် ထိုမှတ်စလင် ပြောက်ကြားတို့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွက် နတ်မြန်အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေမှ ကုလားတန်းမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းခြေအတွင်း အရပ်ဒေသများကို ပြည်နယ် တနယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုသော ထိုပြောက်ကြားအဖွဲ့မှ တောင်းဆိုချက် အချို့ကို အစိုးရ အရာရှိများက လက်ခံခဲ့ပါသည်။ ပြောက်ကြားတို့သည် ပထမတောင်းဆိုချက်ကို ရပ်သိမ်းလျှင်၊ အစိုးရသည် အခြားတောင်းဆိုချက်များကို စိတ်ပါလက်ပါ အခွင့်အရေး ပေးလိမ့်မည်ဟု မောင်းတောမြို့နယ်-နယ်ပိုင်နှင့် ဘူးသီးတောင်မြို့နယ် မြို့ပိုင်တို့က စစ်တွေခရိုင် အရေးပိုင်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ မငွေတာဗဂှား၊ မစွတာ ဟဗီဘုလ္လာ၊ မစွတာဖရက်အဟ်မဒ်၊ မငွေတာဒိုရ်အဟ်မဒ်နှင့် ကျွန်တော် (အေ-ဂမါ-ရ်) တို့အား ပြောက်ကြားခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် တောင်းပန်ပြောဆို မေးမြန်းသည့်အတိုင်း၊ ကျွန်တော်တို့သည်လည်း ၎င်းနှစ် ဇွန်လလောက်တွင် ဘူးသီးတောင်မြို့အပိုင် ခကျောင်းတောင်ရွာ၌ ဇဖါးရ်နှင့် ထွန်းအောင်ဖြူတို့နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရာ၊ ဇဖါးရ်က သူတို့သည် ရခိုင်ကွန်မြူနစ်များနှင့် သဘောတူစာချုပ်-ချုပ်၍၊ ဖဆပလ အစိုးရ ဖြုတ်ချလျှင်၊ ကုလားတန်းမြစ်အနောက်ပိုင်း အရပ်ဒေသများကို သူတို့က အုပ်ချုပ်၍၊

ကျွန်ရခိုင်မြည်ကို ရခိုင်ပြောက်ကြားများက အင်အားလိမ္မည်ဟု
 ပြောပြခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့၏ ရည်
 ရွယ်ချက်ကား ရယ်တွယ်ဖြစ်၍ အဓိပ္ပာယ်မရှိကြောင်း သူ့ကို
 ညွှန်ကြားတိုက်တွန်း ပြန်ပြောပြရာ ဇမင်းရဲသည် အခြား
 တောင်းဆိုချက်များဖြစ်သော တိုင်းရင်းသား၊ သူတို့၏ လွတ်
 ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်၊ သူတို့၏ အဖွဲ့သည် တရားဝင်သော အဖွဲ့ ဖြစ်
 မြင်းနှင့် အာရုံစူးစိုက် ပဏာမအဖြစ် ကျောင်းများတွင် ပြုခြင်း
 များကို အစိုးရက စိတ်ပါလက်ပါ အပြည့်အစုံ အခွင့်အရေး
 အသိအမှတ်ပြုပေးလျှင်၊ ပထမ တောင်းဆိုချက်ကို ရပ်သိမ်း၍
 သူတို့သည်လည်း အဝင်ခံကြမည်ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ သို့ရာ
 တွင် သူတို့၏ ပါတီတစ်ခုက ဤကဲ့သို့ သဘောတူ တွေ့ဆုံဆွေး
 နွေးနေခဲ့ကြောင်းကို မသိဘဲ၊ ဒါးပြုတိုက်သဖြင့် နှစ်ဘက်စလုံး
 မှ သဘောတူချက်များ ဖျက်ဆီးခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် ကျွန်
 တော်တို့သည် ဆွေးနွေးချက် အကြောင်းမျိုးစုံကို မောင်းတော
 မြို့နယ် နယ်ပိုင်ထံ အကြောင်းကြား အစီရင်ခံခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါ သီးခြားခရိုင်တခု တောင်းဆိုသည်မှာ ရိုဟင်ဂျာ
 တို့သည် သူတို့၏ ညီရင်းအစ်ကိုသတ္တဝယ်ဖြစ်သော ရခိုင်လူမျိုး
 တို့၏ လက်အောက်တွင် သင့်တော်လျောက်ပတ်သော ပြုစုသုံး
 သပ် ပေဖန်မှုမရခြင်း၊ ၁၉၄၂-ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ဖွားခဲ့သော အ
 စိကရုဏ်းကို မနာလိုက္ခန့်ကို မစ္ဆာရစ်ဘ်ရှီးသာ အချို့ ရခိုင်
 အရာရှိများကို မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင် မြို့နယ် များ၌
 ခန့်ထားခြင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ မတရား နှိပ်စက်ကလူပြုမှုခြင်းတို့
 ကြောင့် ရိုဟင်ဂျာတို့သည် ရခိုင်လူမျိုးတို့၏ တရားမျှတမှု အ
 ပေါ် ယုံကြည်မှု ကင်းလွတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၄၇
 ခုနှစ်တွင် မစ္စတာ စုလတန် အယ် မစ် နှင့် ကျွန်တော်သည်

ပြည်သူ့လွှတ်တော် အမတ်များဖြစ်သောအခါ၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် လက်အောက်တွင် သီးခြားပြည်နယ် တောင်း ဆိုရန်၊ မဲဆန္ဒရှင် အပေါင်းတို့က ညွှန်ကြား ခဲ့သော် လည်း၊ တစ်မကောင်း အကြောင်းမလှ၍ မသမာသော လူတစ်စု၏ လုပ် ကြံမှုကြောင့် ခိုလှုံချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အပေါင်းပါတို့ သည် ကျဆုံးခဲ့သဖြင့်၊ ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်ထောင်စု အင် အား ယုတ်လျော့မည် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြသောကြောင့်၊ သီးခြား ပြည်နယ် မတောင်းခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ ရခိုင်လူမျိုးတို့ကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် လက်အောက်တွင် ဒေသအ သိုက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး(ဝါ) သီးခြားပြည်နယ်ပေးလျှင်၊ ကျွန်တော်တို့သည် နောင်အခါတွင် ရခိုင်တို့၏ အပနှာင့်အရှက် ဒုက္ခ ပေးမှုများမှ လွတ်မြောက် ချမ်းသာခွင့် ရခိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့အားလည်း သီးခြားပြည်နယ် (ဝါ) သီးခြားခရိုင် တခု သတ်မှတ်ပေးရန် မတောင်းဘဲ မနေနိုင်တော့ပါ။ အကယ် ၌ သီးခြားပြည်နယ် (ဝါ) သီးခြားခရိုင်တခု မသတ်မှတ် ပေးလျှင်၊ ရခိုင်လူမျိုးများ၏ လက်အောက်တွင် ကျွန်တော်တို့ သည် တရားမျှတမှုနှင့် ညီမျှမှုများ ရရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံ တော် ဝန်ကြီးချုပ်သည် မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့များ သို့ အလည်အပတ် သွားမည်ဟု ကြေညာခဲ့သောအခါ၊ ထို ဒေသရှိ မြောက်မြားစွာသော လူတို့သည် ဝန်ကြီးချုပ်ကို ကြိုဆို ရန် လာရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် လေယာဉ်ဖျံ မရှိသော ကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ် မသွားဖြစ်သဖြင့်၊ ထိုလူတို့သည် မြော် သင်ချက်ပျက်၍ မိတ်ပျက်အားငယ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ်အား ရန်ကုန်တွင် သဝဏ်လွှာတင်ဆက်ရန် ဂျမီ သတ်တုလ်အုမလေမာ အဖွဲ့မှ မစ္စတာစုလတန်အယ်မင်စ် ဇနီး

(ပါလိမန်အမတ်) အေ-ဂဖါးရ်(ပါလိမန်အမတ်)၊ မစ္စတာ ဖရက်အဟ်မစ် - ဘီအက်စီ၊ ဘီအလ်နှင့် မစ္စတာနူရ်အဟ်မစ် (ဂျမီယတ်တုတ်အူလေမာအဖွဲ့၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး) ကိုကို ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။

မူဂျာဟစ်သည် "မိမိတို့ တိုင်းပြည်နှင့် ဘာသာရေးအခွင့်အရေးအတွက် တိုက်ခိုက်သောလူ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အရေဗီစာလုံးတလုံးဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မူဂျာဟစ်ဟူသော စာလုံးကို ပါကစ္စတန် (ဝါ) အိန္ဒိပြည်မှ လူမျိုးများ ဖြစ်ကြောင်း အဓိပ္ပာယ် အယူအဆ အထင်မှားကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အထင်မှား၍ ပြောဆိုခြင်းမှာ လုံးဝ ယုတ္တိ မရှိပါ။ ထိုမူဂျာဟစ် မပေါင်းဘို့သည် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား များဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုမူဂျာဟစ်တို့၏ လှုပ်ရှားမှုများကြောင့်၊ မောင်းတော ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များရှိ လူထုအပေါင်းတို့သည် အတိဒုက္ခခံနေရပါသည်။ မူဂျာဟစ်တို့သည် အချို့ ရခိုင်လူမျိုးများကို မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များမှ မောင်ထုတ်ခဲ့သည်ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။ ကွန်စော်သည် မောင်တောမြို့သို့ ပြန်လာရောက်၍၊ ဤအကြောင်းကို သေသေချာချာ စုံစမ်းခဲ့ရာ၊ ၎င်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အမှုတမူသာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ဤကိစ္စတွင် အဓိဒုတ်ဟုစိန်ဆံသုတယောက်သည် မောင်တောမြို့ ဝါတ်ကိုချိုးဖောက်ထွက်ပြေး၍ ရခိုင်အမျိုးသမီး ၂-ဦးကို ဒုက္ခပေးကြောင်း ကြားသိရပါသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းသူကို မူဂျာဟစ်တို့ကလည်း ပြင်းထန်သော အပြစ်ဒါဏ်ပေးသည်ဟု ကြားသိရပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီး ၂-ဦးကိုလည်းသူတို့၏ မိဘအုပ်ထိမ်းသူများထံသို့ ပြန်ပို့ပေးခဲ့ကြပါသည်။ ရခိုင်တို့သည် ကြောက်လန့်၍ မိမိတို့ရွာများကို စွန့်

ပစ်ခတ်ခြင်းမှာယုံမှားသံသယမရှိပါ။ ၎င်းနှင့် ပတ်သက်၍ အန်တော်တို့ ညီရင်းအစ်ကိုများ ဖြစ်သော ရခိုင်လူမျိုး အဖိုးတို့သည် မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များရှိ မွတ်စလင်မ် (ရိုဟင်ဂျာ) များကို ခြိမ်းခြောက်ကြပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့သည် သတင်းစာများ၌ အခြေမရှိ၊ အပြစ်မရှိ မရှိသောသူတို့၏ တမင်သက်သက် မဟုတ်မမှန် ဝေါဟာရများဖြင့် များစွာတွေ့ရှိရပါသည်။ မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များရှိ လူထုသည် သစ္စာရှိသော လူမျိုးများဖြစ်၍ အစိုးရထံ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အခွန်တော်များ ဆက်သခြင်းနှင့် ဖြစ်နိုင်သော အကူအညီများကို ပေးလျက်ရှိကြပါသည်။

မောင်းတော၊ ဘူးသီးတောင် မြို့နယ်များရှိ မွတ်စလင်မ် (ရိုဟင်ဂျာ) များသည် ပါကစ္စတန်နှင့် ပူးပေါင်းရန် ယိမ်းပိုင်လိမ္မည်ဟု ပြောဆိုနေသည်မှာ လုံးဝ မမှန်ကန်ပါ။ ထိုသို့ ပါကစ္စတန်နှင့် ပူးပေါင်းလျှင် ရိုဟင်ဂျာတို့သည် မိမိတို့၏ စီးပွားရေး ဖျက်ဆီးနေမည်ကို ကြိုတင်သိရှိကြပါသည်။ သို့အပြင် သူတို့သည် ဘာသာရေးဝွေတော်များကို လွတ်လပ်စွာ ပြုလုပ်ကျင်းပနိုင်ရန် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေက ခွင့်ပြု အာမခံထားသဖြင့် အဘယ်ကြောင့် ထိုသူတို့သည် ပါကစ္စတန်နှင့် ပူးပေါင်းပါမည်နည်း။ ပူးပေါင်းမည် ဆိုသော အချက်မှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိပါ။ မိဘများမှာ စစ်တကောင်းလူမျိုးများဖြစ်၍၊ မောင်းတောမြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သော အမရမီယ (Omra Meah) ဆိုသူသည် ၁၉၄၆-ခုနှစ်(ဝါ) ၁၉၄၇-ခုနှစ်တွင် မောင်းတော ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များကို ပါကစ္စတန်နှင့် ပူးပေါင်းရန် တောင်းဆိုပုံစံအတိုင်း ရိုဟင်ဂျာ အဖိုးတို့

သွေးဆောင်ခဲ့သော်လည်း သူသည် ထောက်ခံမှု မရရှိသဖြင့်
 မောင်းတောမြို့မှ ထွက်ခွာသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုမြို့နယ်များရှိ လူ
 ထုသည် ပါကစ္စတန်နှင့် ပူးပေါင်းရေးကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်
 ခဲ့ပါသည်။ ထိုလူထုသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင်
 တရားမမှုတမှုနှင့် ညီမျှမှုများကိုသာ လိုလားကြပါသည်။ မူဇာ
 ဟစ်ဒ်တို့သည် သူတို့အား ထောက်ခံ အားပေးရန် မောင်း
 တော၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်များရှိ မွက်စလင်မ် (ရိုဟင်ဂျာ)
 များသည် လူများစုဖြစ်သဖြင့် လူနည်းစုဖြစ်လာအောင် ၎င်း
 တို့ကို ရခိုင်ပြည် အခြားအရပ်ဒေသများသို့ ရွှေ့ပြောင်း လိမ့်
 မည်ဟု ကောလာဟလ သတင်းများ ပြန့်နှံ့သည်ဟု ပြောဆို
 ကြပါသည်။ ထိုကြောင့် အစိုးရသည် ထိုလူထုအပေါင်းတို့ ယုံ
 ကြည်လာအောင်နှင့် ထိုပြောက် ကြားများကို အားတိုက်အင်
 တိုက် အပြင်းအထန် နှိမ်နင်းရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဤကဲ့သို့
 မပြုလုပ်လျှင် ဘာမျှမသိနားမလည်၍ အသိဥာဏ် ကင်းမဲ့
 သော ထိုလူထုသည် အပြစ်မရှိဘဲ အတိဒုက္ခခံမြဲခံရပါမည်။

ရန် ကုန် မြို့
 နေ့စွဲ ၁၉၄၀-ခုနှစ်၊
 နိုဝင်ဘာလ ၂၀-ရက်နေ့။

(အေ၊ ဝမီးရ)
 ပါလီမန်အမတ်။